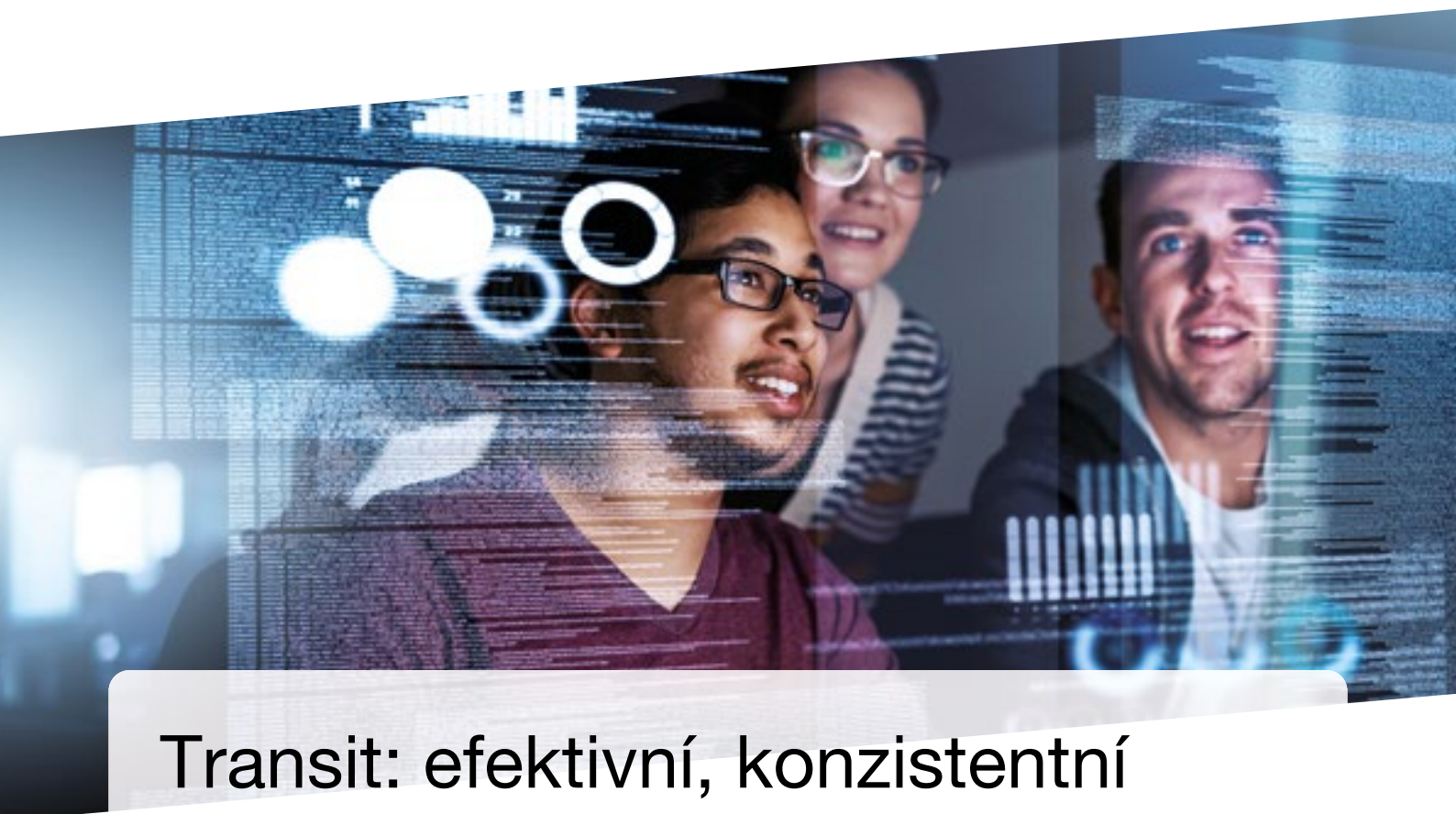

TOP

159

Transit: efektivní, konzistentní a kvalitní překlad

- ▶ Nižší náklady a menší časová náročnost na překlady a lokalizaci
- ▶ Rychlejší návratnost investice
- ▶ Pracovní platforma pro veškeré projekty v oblasti překladu a lokalizace ve všech formátech a ve všech jazycích
- ▶ Zajištění kontroly nad výsledky překladu a práce s terminologií
- ▶ Podpora standardních a výměnných formátů (např. pro projektové balíčky z SDL Trados, SDL WorldServer a MemoQ, XLIFF atd.)
- ▶ Flexibilní licenční modely (lokální licence, plovoucí licence, časově omezená licence, IaaS, SaaS)
- ▶ Celosvětová síť podpory
- ▶ Vysoká úroveň kvality překladu díky neustále dostupnému kontextu a terminologii
- ▶ Morfologická podpora pro více než 80 jazyků a jazykových variant
- ▶ Intuitivní práce s formátovacími znaky díky chytrému systému markupů
- ▶ Duální konkordantní vyhledávání jak ve výchozím, tak v cílovém jazyce
- ▶ Synchronizované náhledy pro všechny typy projektů
- ▶ Návrhy překladů z překladové paměti a systému strojového překladu ve stejném editoru
- ▶ Převod hlasového záznamu na text

www.star-group.net

paha@star-group.net

+420 233 355 377

+420 608 320 100

Obsah

Sleva 10% pro člena JTP – JURIDIKUM	4
Nový rok přináší nové plány, projekty a změny <i>E. Jiráková</i>	5
Obrázek z obálky	5
Z translatologické bibliografie <i>I. Čeňková</i>	6
Umělá inteligence a překlad – celodenní kurz pro mírně pokročilé – online	8
Výsledky 29. ročníku soutěže SLOVNÍK ROKU	10
Mladý Jeroným 2026 aneb Jarní víkend s JTP	13
V Římě proběhl 3. česko-italský seminář o roli překladatele, tentokrát v oblasti literatury <i>V. Krejčíková</i>	14
Grafický těsnopis – možnosti, které čekají <i>R. Pellar</i>	15
Pozvánka na jarní jeronýmský výlet – zámek Berchtold <i>A. Šourková</i>	23
Prohlídka Novoměstské radnice a závěrečná <i>A. Šourková</i>	24
Méně je více – výstava koláží Eszter Honti	26
Dále vyšlo, nebo vyjde... <i>A. Šourková</i>	28

Univerzita Karlova Právnická fakulta **JURIDIKUM kurzy pro veřejnost**

Kurzy a semináře vedené kvalifikovanými odborníky z řad učitelů Právnické fakulty UK pro odbornou a laickou veřejnost zaměřené na aktuální právní problematiku, změny v právním řádu a překlady právních textů.

V dnešní době je vzdělání klíčovým faktorem pro kariérní úspěch a osobní rozvoj. S dynamickým vývojem trhu práce a rychlými změnami v technologiích a společnosti se však tradiční formy vzdělávání mohou zdát nedostatečné. V této souvislosti vznikají nové programy, které umožňují jednotlivcům rozšířit své znalosti, zvýšit kvalifikaci a posílit kompetence v souladu s novými potřebami trhu práce a společnosti. Tyto programy vedou k zisku mikrocertifikátu.

Díky jednotnému evropskému rámci jsou mikrocertifikáty lépe uznatelné i v zahraničí, což zvyšuje mobilitu absolventů. Vydaná osvědčení bude možné snadno ověřit prostřednictvím národní databáze, což jim dodá důvěryhodnost a ochranu proti padělání.

Mezi kurzy certifikované v rámci mikrocertifikátu nabízíme:

- Úvod do českého práva-právnické minimum
- Překladatelský seminář doplňkového studia pro překladatele právních textů-anglický jazyk
- Překladatelský seminář doplňkového studia pro překladatele právních textů-německý jazyk
- Překladatelský seminář doplňkového studia pro překladatele právních textů-francouzský jazyk
- Překladatelský seminář doplňkového studia pro překladatele právních textů-ruský jazyk

**Sleva 10 %
pro všechny členy JTP**

Kontaktní osoba:

Bc. Hana Vařeková
koordinátorka celoživotního vzdělávání
e-mail: varekova@prf.cuni.cz, tel: +420 221 005 504

Přehled všech vypsaných kurzů je zde: <https://law.prf.cuni.cz/juridikum/>

Nový rok přináší nové plány, projekty a změny

Ani Jednota tlumočnicků a překladatelů do roku 2026 nevstupuje naprázdno. V tomto čísle ToPu vás chceme informovat o několika novinkách a aktivitách, které se týkají jak profesního života našich členů, tak širšího kontextu, v němž překladatelé a tlumočníci pracují.

Jedna z novinek potěší především ty, kteří se chtějí dále vzdělávat nebo uvažují o jmenování soudním tlumočnickem či soudním překladatelem. Centrum celoživotního vzdělávání Právnické fakulty Univerzity Karlovy poskytuje všem členům JTP **slevu 10 % na všechny kurzy v programu ČZV Juridikum**. Tato nabídka může být zvláště užitečná pro uchazeče o jmenování soudním tlumočnickem nebo soudním překladatelem, protože studium a úspěšně složená zkouška z právního minima pro překladatele právních textů patří mezi podmínky pro jmenování.

Ani v novém roce nezhájí sekce audiovizuálního překladu. Mnozí z vás už možná dostávají zbrusu nový tematický zpravodaj audiovizuální sekce JTP či se účastní **DostAveníček**, pravidelných online setkání audiovizuálních překladatelů. Pokud zpravodaj zatím neodebíráte a měli byste o něj, stejně jako o účast na DostAveníčku, zájem, hlaste se na adresu av@jtpunion.org.

Jednota tlumočnicků a překladatelů byla v posledních týdnech a měsících oslovena také s nabídkou účasti na několika univerzitních projektech. Zároveň pokračují **jednání s Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže** ohledně možnosti publikovat kalkulačku, která by umožnila porovnat nabízenou sazbu za překlad s průměrnou mzdou podle **Českého statistického úřadu**. Na jednání, jež se konalo 17. února v Brně, zastupoval JTP člen Rady **Miroslav Pošta**. Nyní studujeme rozsáhlý protokol, který jsme z jednání od ÚOHS obdrželi. Musím bohužel konstatovat, že ÚOHS nahlíží na osoby samostatně výdělečně činné v kreativních profesích stejnou legislativou jako na provozovatele elektrárny.

Začátek roku přinesl také organizační změny na Ministerstvu spravedlnosti. S účinností od 1. ledna 2026 byly opět sloučeny dva odbory, a to odbor insolvenční a odbor soudních znalců a tlumočnicků. Agenda soudních tlumočnicků a překladatelů tak již nemá samostatný odbor, ale funguje jako oddělení v rámci sloučeného Odboru insolvenční, soudních znalců a tlumočnicků. Novou pověřenou ředitelkou odboru je **Mgr. Julie Černá**. Pamětníci si možná vzpomenou, že podobné organizační uspořádání zde už před několika lety existovalo. Někdejšímu řediteli Mgr. Radomíru Čujanovi přeji na dálku vše dobré a děkuji za spolupráci.

S touto oblastí souvisí i činnost **pracovní skupiny pro tlumočnickou a překladatelskou činnost** zřízené na ministerstvu spravedlnosti, v níž jsou po jednom členu zastoupeny organizace ASKOT, ČKTZJ, JTP a KST ČR. V minulém vydání časopisu ToP jste se mohli dočíst o konci přechodného období, po němž tlumočnickům, kteří nesložili vstupní zkoušku podle nového zákona, k 1. 1. 2026 oprávnění zaniklo. V seznamu ministerstva jsou nyní tyto osoby zřetelně označeny a nezobrazují se ve výchozím nastavení, ale až po aktivním zaškrtnutí volby „**zobrazit zaniklé oprávnění**“.

S tím souvisí i otázka **kontaktních údajů**. V seznamu ministerstva spravedlnosti (<https://seznat.justice.cz/>) jsou stále zveřejněny i u osob se zaniklým oprávněním, dokonce i u osob již zesnulých. Na prosincovém jednání

pracovní skupiny úředníci můj návrh na odstranění kontaktních údajů takových osob odmítli s poukazem, že obdobně jsou zveřejňovány údaje i v jiných rejstřících ministerstva. Na návrhu však trváme a počátkem tohoto roku jsme ministerstvu za JTP zaslali výzvu s podrobným odůvodněním. Jakmile obdržíme odpověď, budeme samozřejmě o dalším vývoji informovat.

S nástupem nové vlády se na stůl vrátil také **návrh zákona o vstupu a pobytu cizinců**. Pravidelní čtenáři ToPu vědí, že JTP od roku 2022 vystupuje proti ustanovení tohoto zákona, které do českého právního řádu chce zavést „strojové tlumočení pro cizince“. V době uzavírky tohoto čísla proto adresujeme premiérovi a všem relevantním ministrům dopisy s žádostí o revizi, respektive odstranění navrhovaného tohoto ustanovení. Další informace a články k tomu tématu najdete na webu JTP.

Společně s **Obcí překladatelů a Překladateli severu** se připravujeme na jednání s **ministrem kultury Oto Klemříkem**, které je plánováno na 27. března. Věříme, že tato schůzka bude další příležitostí otevřít otázky postavení překladatelů a tlumočnicků a upozornit na témata, která jsou pro náš obor dlouhodobě zásadní, včetně umělé inteligence a zapojení audiovizuálních překladatelů do programu podpory **Fondu audiovizuace**.

Na závěr pozitivní zpráva a poděkování. V lednu 2026 zasedla porota a zvolila vítězné publikace soutěže JTP Slovník roku, do níž bylo za hodnocené období 2024–2025 přihlášeno celkem čtyřicet titulů. Porota udělila hlavní cenu Jiřímu Černému za *Portugalsko-český slovník brazilské portugalštiny / Dicionário de brasileirismos português-tcheco* (Vydavatelství Univerzity Palackého, 2023). Slavnostní vyhlášení výsledků všech kategorií a předání cen proběhne na veletrhu **Svět knihy dne 15. května 2026**. Členům JTP, kteří by se chtěli zúčastnit programu JTP na veletrhu, rádi poskytneme jednodenní vstupenky zdarma. Velké poděkování patří člence výboru JTP Aleně Šourkové za soustavnou práci na soutěži, od přípravy anotací přes komunikaci s nakladateli a autory až po organizaci průběhu slavnostní akce.

Nezapomínejte se také podívat na náš web, jaké vzdělávací a volnočasové akce jsme pro vás připravili a nyní již přejí příjemné a inspirativní čtení.

EDITA JIRÁKOVÁ
předsedkyně JTP

Obrázek z obálky

Jednota tlumočnicků a překladatelů buduje již více jak třicet let knihovnu slovníků, encyklopedií i reálií, svým zaměřením i rozsahem ojedinělou v našich zemích (ano, znalci připomenou, že svým rozsahem je až druhou, po knihovně Claudia Poety). Přesto, že od počátku se její zakladatelé drží zásady, že knihy do knihovny se ze zdrojů JTP nesmí kupovat – pocházejí opravdu jen z darů, závětí, výměn a z recenzních výtisků soutěže Slovník roku – knihovní fond dnes činí přes sedm tisíc svazků. O tento poklad pečuje náš zasloužilý knihovník Honza Hájek a nyní si na našem webu můžete dokonce prohlédnout katalog podstatné části knihovny na adrese naší úvodní stránky www.jtpunion.org. Nutno ovšem podotknouti, že knihovna je pouze prezenční a mohou ji využívat jen členové JTP a jejich přidružených organizací a studenti translatologie.

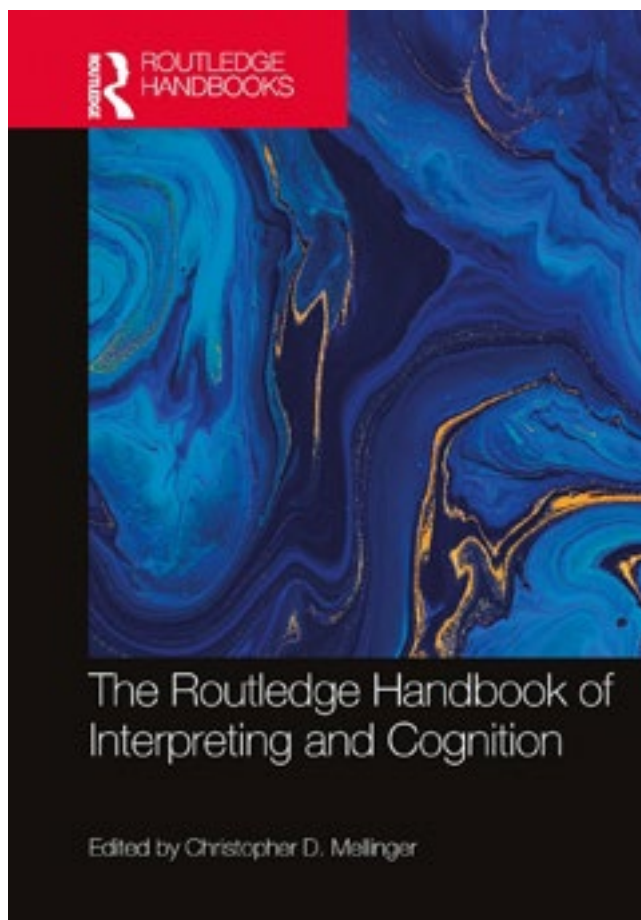
Z translatologické bibliografie

The Routledge Handbook of Interpreting and Cognition (2025), editor Christopher D. Mellinger, (řada Routledge Handbook in Translation and Interpreting Studies), nakladatelství Routledge, Taylor & Francis Group, ISBN 9780367277260.

Kolektivní publikace *The Routledge Handbook of Interpreting and Cognition*, jejímž editorem je Christopher D. Mellinger, představuje ambiciózní pokus systematicky zmapovat vztah mezi tlumočením a kognicí v kontextu současného vývoje translatologického kognitivně orientovaného výzkumu. Publikace o rozsahu více než šesti set stran je rozdělena do čtyř částí (Základy a východiska; Tradice oboru; Proces tlumočení a jazyková dimenze; Klíčová témata) a obsahuje celkem 25 kapitol od mezinárodně uznávaných badatelů, kteří se dlouhodobě věnují teorii i praxi tlumočení.

Pokusíme se obsah publikace stručně představit podle tematické návaznosti jednotlivých kapitol.

V kontextu roku 2025, kdy publikace vyšla, bylo logické očekávat nejen syntézu dosavadních teoretických modelů a empirických zjištění, ale též reflexi neurovědních přístupů a dopadů technologických proměn (distanční simultánní tlumočení, automatické rozpoznávání řeči, nástroje založené na umělé inteligenci). Recenzovaná publikace všechna tato témata pokrývá, avšak ne vždy stejně důkladně a s různou mírou empirického zakotvení.

Modely tlumočení a otázka kognitivní zátěže

Jedním z klíčových tematických okruhů publikace je modelování kognitivních procesů při tlumočení. Přehledová kapitola od Barbary Ahrens připomíná, že kognitivní perspektiva je v oboru přítomna již od 70. let 20. století, a proto zasazuje současné modely do širšího historického kontextu. Pozitivně lze hodnotit zahrnutí méně citovaných německých teoretických přístupů, čímž dochází k určitému vyvážení anglofonního diskurzu.

Diskusní potenciál má kapitola Barta Defrancqa věnovaná modelům simultánního tlumočení, která problematizuje dosavadní vnímání fáze produkce v jazyce cílovém jako zdroj kognitivní zátěže. Kritická polemika s existujícími modely (K. Seeber, D. Gile) však místy vyvolává otázky ohledně adekvátnosti interpretace předchozí literatury i míry, s níž

jsou argumenty podloženy empirickými daty. V širším kontextu publikace se tak znovu otevírá obecnější problém: nakolik lze komplexní, situačně podmíněné komunikační jednání redukovat na experimentálně simulované „duální jazykové úlohy“.

Konsekutivní tlumočení, tlumočnická notace a prožívaná kognice

Kapitola věnovaná tlumočnickému zápisu neboli notaci (H. Kuang ad B. Zheng) při konsekutivním tlumočení upozorňuje na podceňovanou dimenzi strategických rozhodnutí pod časovým tlakem. Zároveň však některá tvrzení o mentálním převodu během fáze percepce originálu zůstávají bez dostatečné empirické opory. Přínosné je naopak zdůraznění rozdílu mezi kognitivním úsilím a kognitivní zátěží, což má zásadní význam pro interpretaci experimentálních výsledků.

Inspirativní je i poukázání na dosud nezkoumanou souvislost mezi rychlostí tlumočnické notace a kvalitou samotného tlumočení. Tato mezera může být užitečným východiskem pro budoucí výzkum, zejména v návaznosti na koncept prožívané („vtělené“) kognice, který je v publikaci rovněž reflektován. Přesto zůstává otázkou, do jaké míry rozšíření kognitivního rámce směrem k „vtělenosti“ (J. Milošević, H. Risku) přináší skutečně nové možnosti pro vysvětlení příčinných souvislostí v samotném procesu tlumočení.

Pracovní paměť, expertíza a individuální variabilita

Významnou část publikace tvoří kapitoly věnované pracovní paměti, expertíze a individuálním rozdílům (J. Wang, F. Alves, I. A. Lourenço da Silva). Přehled modelů pracovní paměti a empirických studií potvrzuje, že tato oblast zůstává metodologicky náročná a je zatížena malými výzkumnými soubory. Podnětná je úvaha, že kvalitu simultánního výkonu mohou výrazněji než samotná kapacita pracovní paměti ovlivňovat faktory jako příprava, plynulost projevu či vhodné využívání tlumočnických strategií.

Z metodologického hlediska je zásadní důraz, jenž je kladený na vysokou inter-individuální variabilitu. Opakovaně zde zaznívá varování před mechanickým přenosem skupinových zjištění na úroveň jednotlivce. Návrh kombinovat experimentální design s případovými studiemi a detailními popisy individuálních profilů lze považovat za jeden z nejcennějších metodologických podnětů celé publikace.

Jazykové dimenze a bilingvní výhoda

Rozsáhlý prostor je v publikaci věnován jazykovým aspektům tlumočení: bilingvismu, jazykové produkci a percepci, fonologii či angličtině jako lingua franca (E. Tiselius, A. Ferreira, J. W. Schwieter, M. Albl-Mikasa, A. C. Gieshoff, B. Kogan, A. M. García, L. Babcock, R. Jourdenais). Důležité je konstatování, že empirické studie nepodporují hypotézu o obecné „bilingvní výhodě“ tlumočnicků v oblasti

inhibiční kontroly. Tlumočení je zde představeno jako kvalitativně odlišná činnost, která přesahuje rámec běžného bilingvismu.

Zároveň však některé kapitoly zůstávají u obecných tvrzení bez konkrétních empirických dat (např. otázka jazykové atrice, tj. oslabení jazyka, který není pravidelně používán, či rozsah fonologických rozdílů mezi rodilými a nerodilými mluvčími – S. Colina). V této oblasti je patrná určitá nerovnováha mezi teoretickou ambicí a oporou v datech.

Neurovědní přístupy a jejich limity

Neurovědní perspektiva představuje jeden z nejdynamičtějších segmentů současného výzkumu. Přehled používaných zobrazovacích metod a jejich omezení je podán srozumitelně a s vědomím ekologické problematičnosti laboratorních podmínek. Opakovaně je zdůrazněna variabilita mozkových reakcí mezi jednotlivci i situační podmíněnost aktivovaných mechanismů (A. Hervais-Adelman).

Závěry o specifickém neurokognitivním profilu tlumočnicků jsou formulovány opatrně a s vědomím jejich podmíněnosti konkrétními úlohami. Tato zdrženlivost je v kontextu rychle se rozvíjející, avšak metodologicky náročné oblasti žádoucí.

Afekt, morální kognice a metakognice

Za značný přínos publikace můžeme považovat zařazení témat, která byla dosud v translatologii spíše okrajová:

morální kognice, metakognice, seberegulace a role emocí (A. M. Rijó Lopez, A. I. Foulquié Rubio, E. Gumul, P. Korpál, Ch. D. Mellinger. Sami autoři přiznávají konceptuální nejasnost a empirickou omezenost těchto oblastí. Výzkum emocí v tlumočení je charakterizován nejednoznačnými výsledky a metodologickými obtížemi, což však nijak nesnižuje jeho relevanci.

Závěr: metodologická sebereflexe jako hlavní přínos

Přes drobné dílčí výhrady, jisté tematické přesahy mezi jednotlivými částmi publikace, redundanci či naopak nedostatek empirických dat v některých kapitolách, představuje tato příručka významný referenční rámec aktuálního výzkumu v oblasti tlumočení.

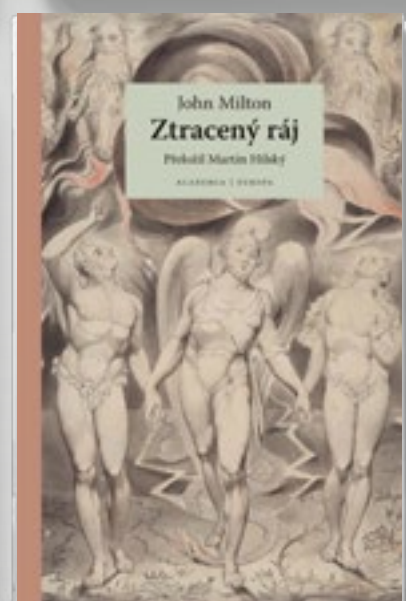
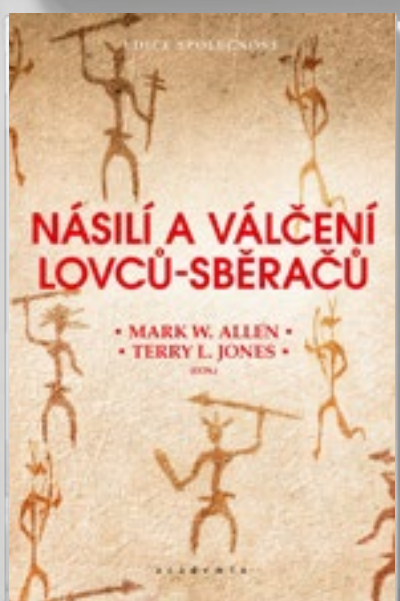
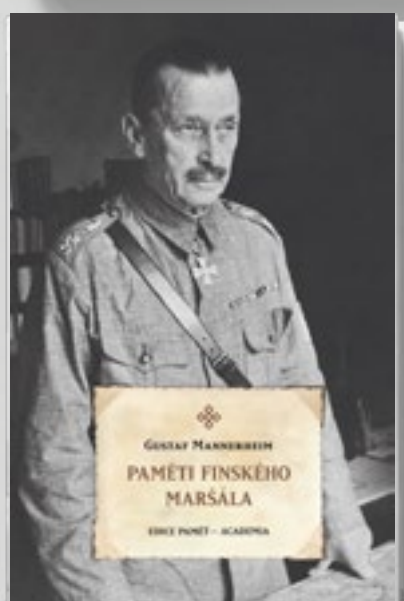
Jejím největším přínosem není pouze množství prezentovaných informací, nýbrž otevřená metodologická sebereflexe: opakované upozornění na malé výzkumné soubory (S. Díaz-Golaz, E. A. Winston), na vysokou variabilitu, obtížnou operacionalizaci konstruktů a limitovanou zobecnitelnost závěrů.

Právě tato jistá zdrženlivost činí z publikace nejen syntézu stávajícího poznání, ale i výzvu k metodologicky promyšlenějšímu a teoreticky více ukotvenému výzkumu. Publikace se tak může stát cenným orientačním bodem pro badatele či doktorandy, kteří se pohybují na rozhraní translatologie, kognitivních věd a neurověd.

PROF. PHDR. IVANA ČEŇKOVÁ, CSC.
Ústav translatologie FF UK

Novinky Nakladatelství Academia

www.academia.cz
www.academiaknihy.cz

UMĚLÁ INTELIGENCE A PŘEKLAD

celodenní kurz pro mírně pokročilé – ONLINE

LEKTOR	doc. PhDr. Tomáš Svoboda, Ph.D. garant výuky překladových technologií, Ústav translatologie, Univerzita Karlova
DATUM	24. 4. 2026 (pátek)
ČAS	9.30–16.15 (v průběhu kurzu bude zařazena přestávka na oběd)
MÍSTO	ONLINE (v aplikaci Teams)

Kurz práce s nástroji tzv. generativní umělé inteligence (genAI) zaměřený na překladatele. Kurz je určený mírně pokročilým uživatelům, kteří již mají zkušenost s tzv. promptováním AI.

Anotace školení

Školení nabídne praktický nácvik funkcí technologie genAI mimo nástroje CAT a ukázky jeho využití ve vybraných nástrojích CAT. Součástí bude nácvik v systému ChatGPT – zadávání promptů a tzv. prompt engineering, a to podle nejnovějších poznatků a zkušeností. Ukážeme si též specifika dalších systémů (např. Claude/Anthropic). Během školení bude věnován dostatečný prostor na dotazy, popřípadě sdílení osvědčených postupů.

Osnova

- Úvod do problematiky – vývoj z poslední doby
- Funkce strojového překladu (MT) a funkce systémů MT nad rámec MT
- Rozšířený nácvik různých typů promptů (prompt engineering)
- Kvalita strojového překladu v systému Chat GPT a ChatGPT Translate ve srovnání s překladači DeepL a Google Translate: rozšířené experimenty
- ChatGPT v nástrojích počítačem podporovaného překladu (CAT): propojení se softwarem RWS Trados Studio (Trados Copilot), Phrase a WordScope (bez náviků)
- Testování a praktický nácvik dalších funkcí:
 - tzv. language conditioning (přeformulování či zjednodušení textu, volba stylové roviny)
 - customizace strojového překladu (úprava MT pomocí uživatelsky definované terminologie)
 - správa terminologie (extrakce termínů, definice termínu)
 - kvalita překladu: kontrola kvality pomocí genAI
- AI a důvěrnost dat: aktuální informace od firem AI týkající se důvěrnosti dat zpracovávaných nástroji genAI

Školení není vázáno na konkrétní jazyky. Příklady práce s nástroji AI si účastníci přizpůsobí dle jazykové dvojice, se kterou nejčastěji pracují. Pro účely školení není nutné mít k dispozici software CAT ani účet Chat GPT.

Školení bude probíhat ve virtuálním prostředí na platformě MS Teams. Link pro přihlášení a další informace budou přihlášeným účastníkům zaslány nejpozději dva dny před konáním akce.

Po absolvování účastníci obdrží certifikát o účasti.

Účastnický poplatek

Pro členy JTP
a přidružených
organizací ČKTZJ
a ASKOT:
1 000 Kč

QR Platba

Pro členy KST ČR:
2 000 Kč

QR Platba

Pro ostatní:
2 800 Kč

QR Platba

Zájemci se přihlašují e-mailem na sekretariát JTP: jtp@jtpunion.org a uvedou, že se hlásí na kurz **Umělá inteligence a překlad – ONLINE**.

Účastnický poplatek lze uhradit prostřednictvím QR kódu výše nebo bankovním převodem:

- platby z ČR: č. ú. 2800245144/2010 FIO Banka,
- ze zahraničí SWIFT/BIC: FIOBCZPPXXX, IBAN: CZ50 2010 0000 0028 0024 5144.

V obou případech neopomeňte do zprávy pro příjemce uvést své jméno a název kurzu „UMĚLÁ INTELIGENCE A PŘEKLAD – ONLINE“.

Pokud požadujete vystavení faktury, napište nám to ihned, společně s přihláškou. Pozdějším žádostem nemůžeme vyhovět. Účastníkům z členských zemí EU bohužel fakturu vystavovat nemůžeme, jen potvrzení o úhradě kurzovního.

Maximální počet účastníků je omezen na 30 osob. Akce se bude konat při minimální účasti 12 osob.

JTP si vyhrazuje právo zrušit kurz kvůli malému počtu zájemců nejpozději 7 dní před jeho konáním a uchazečům, kteří se přihlásili a zaplatili kurzovné, bude v plné výši vráceno na jejich účet.

Storno podmínky

Na kurz je nutno se přihlásit (a uhradit kurzovné) nejpozději 8 dní před konáním. Pokud účastník zruší svou účast méně než 6 dnů před konáním akce, nejsme z organizačních důvodů schopni vrátit účastnický poplatek. V případě, že bude účast stornována dříve než 6 dní před konáním akce, bude vráceno kurzovné snížené o nevratnou částku ve výši 200 Kč.

Přihlášení je závazné po úhradě poplatku.

Účastníci obdrží osvědčení o absolvování kurzu.

Výsledky 29. ročníku soutěže SLOVNÍK ROKU

Do hodnoceného období 2024–2025 bylo přihlášeno 40 titulů.

Porota se sešla 23. ledna 2026 ve složení: Milena Koucká Kurillová (Asociace konferenčních tlumočnicků ASKOT), Lenka Okrouhlíková (Česká komora tlumočnicků znakového jazyka), Petra Kameníková (Komora soudních tlumočnicků a soudních překladatelů ČR), Lukáš Novák (Obec překladatelů), Jozef Štefčík (Slovenská spoločnosť prekladateľov odbornej literatúry), Martina Kutková (Ústav translatologie FF UK), Claudio Poeta, Marie Příbylová (Jednota tlumočnicků a překladatelů), Petr Kautský (časopis ToP/tlumočení-překlad/).

Hlavní cenu soutěže **SLOVNÍK ROKU** získal titul:

Jiří Černý: PORTUGALSKO-ČESKÝ SLOVNÍK BRAZILSKÉ PORTUGALŠTINY / DICIONÁRIO DE BRASILEIRISMOS PORTUGUÊS-TCHeco.

1. vyd. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 2023.
<https://www.jtpunion.org/jiri-cerny-portugalsko-cesky-slovník-brazilske-portugalstiny-dicionario-de-brasileirismos-portugues-tcheco/>

Tuto cenu dotuje JTP částkou 20 000 Kč.

Na 2. místě se umístil slovník:

David Blažek: SLOVINSKO-ČESKÝ SLOVNÍK. SLOVENSKO-ČEŠKI SLOVAR.

1. vyd. Praha: Academia, Slovanský ústav AV ČR, v.v.i. 2025.

Na 3. místě:

Kolektiv autorů: SLOVENSKÁ ONOMASTICKÁ TERMINOLÓGIA.

Bratislava-Trnava: Typi Universitatis Tyrnaviensis, spoločné pracovisko Trnavskej univerzity a Vedy, vydavateľstva Slovenskej akadémie vied 2024.

Na 1. místě v kategorii *Slovník* se umístila publikace:

David Blažek: SLOVINSKO-ČESKÝ SLOVNÍK. SLOVENSKO-ČEŠSKÝ SLOVAR.

1. vyd. Praha: Academia, Slovanský ústav AV ČR, v.v.i. 2025.

Cenu dotuje Asociace konferenčních tlumočnicků ASKOT finanční premií 10.000 Kč.
<https://www.jtpunion.org/david-blazek-slovensko-cesky-slovník-slovensko-ceski-slovar/>

2. místo:

Markéta Jasanská, Tereza Kráčmarová: SLOVNÍK MEDIÁLNÍ GRAMOTNOSTI.

1. vyd. Brno: Nugis Finem Publishing, 2024.

3. místo:

Jiří Černý: PORTUGALSKO-ČESKÝ SLOVNÍK BRAZILSKÉ PORTUGALŠTINY / DICIONÁRIO DE BRASILEIRISMOS PORTUGUÊS-TCHeco.

1. vyd. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 2023.

Vítězem kategorie *Encyklopedie přírodovědná* je:

Veleslav Wahl a kol. autorů: PRAŽSKÉ PTACTVO 1800–2020 (Ptáci-město-příběh hrdiny).

1. vyd. Praha: Česká společnost ornitologická a Revue, 2024.

<https://www.jtpunion.org/veleslav-wahl-a-kol-autoru-prazske-ptactvo-1800-2020-ptaci-mesto-pribeh-hrdiny/>

2. místo:

Marek Špinka, Jan Havlíček, Iveta Štolhoferová, Daniel Frynta: ETOLOGIE. MECHANISMY, ONTOGENEZE, FUNKCE A EVOLUCE CHOVÁNÍ ŽIVOČICHŮ.

1. vyd. Praha: Academia, 2024.

Na 3. místě se stejným počtem hlasů umístily publikace:

Roger D. Launius: ATLAS VESMÍRU: OD VELKÉHO TŘESKU DO BUDOUCNOSTI.

1. vyd. Praha: Universum 2025.

Jana Navrátilová, Kateřina Šumberová, Andrea Kučerová, Jan Květ: VODNÍ A MOKŘADNÍ ROSTLINY ČESKÉ REPUBLIKY.

1. vyd. Praha: Academia 2025.

V kategorii *Encyklopedie historická* se umístila na 1. místě čtyřdílná publikace:

Petr Mallota a kol.: POPRAVENÍ Z POLITICKÝCH DŮVODŮ V KOMUNISTICKÉM ČESKOSLOVENSKU.

1. vyd. Praha: Academia a Ústav pro studium totalitních režimů, 2024.

<https://www.jtpunion.org/petr-mallota-a-kol-popraveni-z-politickych-duvodu-v-komunistickem-ceskoslovensku/>

2. místo:

Jiří Padevět: ZANIKLÉ OBCE. KATALOG SÍDEL ZANIKLÝCH NEBO ČÁSTEČNĚ ZANIKLÝCH OD ROKU 1945 NA ÚZEMÍ DNEŠNÍ ČR.

1. vyd. Praha: Academia 2025.

3. místo:

Jan Kober, Stanislav Holubec: POZAPOMENUTÍ LIDÉ PRVNÍCH LET ČESKOSLOVENSKA. PRÁVO – POLITIKA – SOCIÁLNÍ ZÁLEŽITOSTI.

1. vyd. Praha: Academia 2025.

Kategorie *Encyklopedie společenská* má jeden vítězný titul:

Marie Mžýková: HYN AIS.

1. vyd. Praha: Academia 2025.

<https://www.jtpunion.org/marie-mzykova-hynais/>

Porota dále udělila *ČESTNÁ UZNÁNÍ* třem publikacím:

Jiří Fider: ENCYKLOPEDIE ČESKOSLOVENSKÝCH LEGIÍ.

1. vyd. Praha: Universum 2025.

<https://www.jtpunion.org/jiri-fider-encyklopedie-ceskoslovenskych-legii/>

Markéta Jasanská, Tereza Kráčmarová: SLOVNÍK MEDIÁLNÍ GRAMOTNOSTI.

1. vyd. Brno: Nugis Finem Publishing, 2024.

<https://www.jtpunion.org/marketa-jasanska-tereza-kracmarova-slovník-medialni-gramotnosti/>

Martin Franc: DĚJINY VÝŽIVY A STRAVOVÁNÍ V ČESKÝCH ZEMÍCH 1945-1970.

1. vyd. Praha, Academia 2024.

<https://www.jtpunion.org/martin-franc-dejiny-vyzivy-a-stravovani-v-ceskych-zemich-1945-1970/>

Výsledky soutěže budou slavnostně vyhlášeny a ceny předány na veletrhu Svět knihy dne 15. 5. 2026 ve 13 hod. v sále Milana Kundery.

Více o soutěži se dovíte zde:

<https://www.jtpunion.org/souteze/slovník-roku/>

MLADÝ JERONÝM 2026

aneb JARNÍ VÍKEND S JTP

Letošní Mladý Jeroným se koná v pátek 17. a v neděli 19. dubna. Neobsahuje tentokrát přednášky ani besedy, ale navštívíme zajímavá místa a pobavíme se o současnosti a hlavně budoucnosti naší Jednoty.

V pátek 17. 4. v 15.00 navštívíme **Emauzský klášter**, zvaný též **klášter Na Slovanech** či jen **Emauzy**, oficiálně Benediktinské opatství Panny Marie a sv. Jeronýma (!) v Emauzích. Podrobnosti najdete na našem webu www.jtpunion.org.

Po prohlídce se přesuneme do sídla JTP na Senovážném nám. 23 a nad donesenými dobrotami hutnými i tekutými můžeme probrat, co a jak v Jednotě děláme v současnosti a jak bychom měli a mohli vše dělat lépe či jinak. Vítání jsou pochopitelně i ti, co se nezúčastní

odpolední prohlídky, ale přijdou až na přátelské posezení po sedmnácté hodině. Mějme na vědomí, že zhruba za rok nás čeká volební valná hromada, takže vítány jsou nejen nápady na zajímavou činnost, ale i tipy na kolegy a kolegy, kteří by mohli doplnit či nahradit stávající výbor – nikdo není nenahraditelný, ani věčný!

V neděli 19. 4. nás čeká výlet na zámek **Berchtold** a dále do Mirošovic či Senohrab.

Více se dozvíte zde na straně 23, nebo na webu <https://www.jtpunion.org/udalost/jarni-jeronymsky-vylet-na-zamek-berchtold/>.

Těšíme se na viděnou!
vaši vejboři

V Římě proběhl 3. česko-italský seminář o roli překladatele, tentokrát v oblasti literatury

Jak vzniká literární překlad? Dá se literární překlad naučit? Jak řešit smluvní vztahy s nakladatelem? Těchto a dalších otázek týkajících se praxe uměleckého překladu se dotkl již třetí mezinárodní seminář o práci překladatelů. Proběhl 6. listopadu 2025 na půdě Velvyslanectví ČR v Římě, pod hlavičkou sdružení Associazione Praga, v rámci programu podpory bilingvismu a s tím souvisejícího cyklu seminářů o roli překladatelů.

Tohoto přínosného celodenního setkání se zúčastnila řada řečníků, osobností s dlouholetou zkušeností v literárním a audiovizuálním překladu, nakladatelské činnosti a autorských právech.

Jako první se svou prezentací vystoupila předsedkyně Obce překladatelů Anežka Charvátová (2), překladatelka ze španělštiny, francouzštiny a italštiny. Je nejen držitelkou ceny Magnesia Litera a Ceny Josefa Jungmanna, ale nedávno byla také vyznamenána státní cenou za překladatelské dílo, udělovanou Ministerstvem kultury ČR. Paní Charvátová na našem semináři promluvila o tom, jak vzniká literární překlad a jaká jsou jeho největší viditelná i skrytá úskalí. Dále promluvila o výběru děl k překladu, spolupráci s nakladateli, převodu kulturních reálií, humoru či slovních hříčkách. Z mé strany byl velmi zajímavý i její pragmatický pohled na práci uměleckých

knihám střední a východní Evropy. Paní Nicot ve svém příspěvku promluvila o stále větším prostoru, jenž v literatuře a současném umění získávají komiksy a grafické novely, a zaměřila se na výzvy překladatelské práce v tomto uměleckém překlade, na obtížnost převodu hybridního jazykově-ikonografického systému do jiného jazyka. Její přednáška přiblížila posluchačům aspekty, jež musí překladatel tohoto uměleckého oboru brát v úvahu, jako prostorové vymezení textů, kompoziční rovnováhu viněty, možnost odlišné kulturní interpretace vizuálních znaků. Jazyk komiksu je jazykem živým, mluveným, plným citoslovců – z tohoto důvodu jsou jeho texty rytmizované emocí, kterou překladatel musí převést.

překladatelů – na to, zdali se dá této profesi naučit a jakým způsobem. Podělila se s námi také o své vlastní zkušenosti získané v průběhu překladatelského růstu.

Za Jednotu tlumočnicků a překladatelů přednesla svůj projev předsedkyně JTP Edita Jiráková (3), věnovala se aspektům audiovizuálního překladu. Vysvětlila základní pravidla této překladatelské práce, národní odlišnosti, jež je třeba respektovat, a představila výsledky letošního průzkumu pracovních podmínek českých překladatelů titulků a dabingu. Paní Jiráková se také dotkla otázky, zda se lze tímto oborem uživit. Na závěr své přednášky se s ohledem na přítomnost i budoucnost audiovizuálního překladu věnovala i problematice zapojení umělé inteligence do tohoto oboru, posteditaci strojového překladu a s tím související otázce autorských práv.

Na semináři vystoupil dále ředitel umělecké agentury DILIA Jan Barták (4), působící v oblasti divadla, literatury a audiovize. Věnoval se roli překladatele z pohledu českého práva a jeho odrazu ve smluvní praxi. Jeho prezentace poskytla posluchačům základní obrázek právního rámce role překladatele podle českého autorského zákona a byla věnována i obvyklým podmínkám a úskalím ve smlouvách. Pan Barták se na závěr zaměřil na reflexi týkající se budoucnosti uměleckého překladu, i s ohledem na problematiku využití technologie umělé inteligence.

Druhá část semináře byla v první řadě věnována hostům-řečníkům z italského překladatelského a nakladatelského prostředí. Svoji prezentaci přednesl překladatel Alessandro De Vito (5) – založil své vlastní nakladatelství Miraggi edizioni, v němž má od roku 2016 důležité místo česká ediční řada NováVlna. Pan De Vito hovořil především o své osobní zkušenosti z práce překladatele z českého jazyka v italském prostředí, o spolupráci se svým nakladatelstvím a o tom, jakým výzvám v dnešní době čelí literární překladatel a nakladatel.

Druhý výstup z italského prostředí zazněl od Danièle Nicot (6,7), majitelky nakladatelství Modern Times, jež se věnuje především grafickým novelám a ilustrovaným

Třetí část semináře byla věnována praktickému překladatelskému workshopu, vedenému Anežkou Charvátovou. Na úryvku z knihy Umberta Eca *Nulté číslo* poukázala na možné překladatelské záluždnosti, nesrovnalosti či pasti, které při překladu vznikly nebo vzniknout mohly. Vysvětlila, jakým způsobem je možno jednotlivé problematiky při překladu literárních textů řešit a společně s posluchači hledala možná řešení překladu do češtiny.

Seminář byl uzavřen panelovou diskuzí (1), v níž se všichni řečníci věnovali nejen současné situaci uměleckého překladu, ale především situaci budoucí, otázce, zda literární překlad může být jednou z těch specializací, jež překladatelům umožní najít své místo v éře nastupujících technologií, a s tím spojené výzvě týkající se ulehčování důležité, nezbytné role překladatelské práce ve všech oborech.

Z pohledu organizátorky a moderátorky semináře, a především osoby, přítomné u všech fází vývoje cyklu překladatelských seminářů pořádaných naší asociací, mohu říci, že i když jsem dopředu věděla, kdo o čem bude hovořit, i když jsem se věnovala přípravě materiálů a přednesů řečníků, moderování a přípravě panelu, byl pro mě seminář nezměrnou zkušeností, inspirací a zdrojem nesčetných informací. A to je konstatace, zpětná reakce, vznesená i ze strany posluchačů, hostů, kteří do Říma přijeli nejen z celé Itálie, ale i z České republiky, ale také ze strany řečníků samotných. Je to aspekt, který nás z naší organizace snad potěšil nejvíce. Zorganizovat akci, jenž je přínosem pro účastníky i řečníky samotné, je zcela jistě cílem všech projektů, jako je ten náš.

Za organizaci semináře:

VĚRA KREJČÍKOVÁ (8)

členka Správní rady sdružení Associazione Praga
členka JTP

Za podporu tohoto projektu patří velké poděkování Velvyslanectví České republiky v Itálii a Ministerstvu zahraničních věcí České republiky.

Literární překlad a role překladatele
Traduzione letteraria e ruolo del traduttore

Projekt sdružení Associazione Praga
 v rámci podpory rozvoje česko-italského bilingvismu

Projekt se uskutečnil s laskavou podporou Ministerstva zahraničních věcí České republiky
 a Velvyslanectví České republiky v Římě.

Literární překlad a role překladatele
Traduzione letteraria e ruolo del traduttore

Storická předloha
 z mezinárodního
 semináře a překlady
 Řím 6. listopadu 2020

připravila / a cura di
 Věra Krejčíková

Atti del seminario
 internazionale sulla
 traduzione
 Roma 6 novembre 2020

GRAFICKÝ TĚSNOPIŠ – MOŽNOSTI, KTERÉ ČEKAJÍ

Úvod

Následující článek se týká tlumočení a překládání jen okrajově. Zabývá se těsnopisem, jenž lze využít při překládání a tlumočení jen velmi částečně, tj. lze využít jenom jeho určité prvky. Publikuji ho na stránkách časopisu Jednoty tlumočnicků a překladatelů proto, že nenacházím jinou platformu, kde

bych jej mohl publikovat. Přesto by mohl být – doufám – můj článek pro tlumočníky či překladatele zajímavý, například část, která se týká editace textu. V každém případě je těsnopis jednou z forem rychlého záznamu, jako takový je tedy obecně použitelný pro všechny, kdo rychlý záznam potřebují. Článek se zamýšlí nad možnostmi, jak modernizovat provádění těsnopisného záznamu a jeho převod do běžné čitelné podoby.

V článku *Těšnopis – zbytečný přežitek, tajné písmo, nevyužitý nástroj?*, publikovaném již v roce 2007, konstatuje autor skomírání grafického těšnopisu a je zjevně zastáncem přechodu k psaní na klávesnici – uvádí příklad německé stroje stenografky Heidrun Seyringové.

Současný stav zdá se tomu nasvědčovat – v českém parlamentu a jinde se zavádí strojové rozpoznávání řeči, viz například článek www.beej.io/wp-content/uploads/2024/05/white-paper-statni-sprava.pdf jako náhrada grafického těsnopisu psaného na papíře, protože klasických těsnopisců je nedostatek.

Velkými konkurenty grafického těsnopisu je tedy klávesový těsnopis (například český systém Zavpis) a stejně tak rozpoznávání řeči.

Přesto si myslím, že ručnímu těsnopisu není dosud odzvoněno. Prostředkem jeho oživení je podle mého názoru **digitalizace a použití umělé inteligence**.

Je to zaprvé **použití tabletu** a příslušného programu či příslušných programů, respektive snímání těsnopisného záznamu na papíře a jeho **následné rozpoznání počítačovým programem** (podobně jako je možné rozpoznání rukopisných textů).

Využití tabletu pro grafický těsnopisný záznam je již dnes realitou, viz například práci *Modern marries ancient – writing shorthand on a tablet computer*, jejímiž autory jsou Niklas Varisto a Stefan Loeffler – viz [www.information-sverarbeitung365.de/Modern%20marries%20ancient%20\(stenotablet\).pdf](http://www.information-sverarbeitung365.de/Modern%20marries%20ancient%20(stenotablet).pdf).

- 1) Tyto technologie by patrně mohly poskytovat následující výhody:

Zápis může být rychlejší, protože ruka, která text píše, se nepohybuje, respektive se pohybuje méně, tak jako je to při psaní na klávesnici – pohybuje se defacto podložka, respektive písmo se posouvá

automaticky dopředu a proud textu pak automaticky skočí na nový řádek, zatímco písíčí ruka je v podstatě na stejném místě. Možná, že při psaní grafického těšnopisu by mohl rychlosti napomáhat i pohyb v jiných směrech – nahoru, dolů a šikmo, čímž by se zkrátila psací dráha – např. při psaní dlouhých svislých znaků by se znak prodlužoval automaticky.

- 2) Je možno **oddělit místo psaní a místo zobrazení** (podobně, jak je odděleno při psaní na klávesnici, kdy se tisknou klávesy na klávesnici (místo psaní), ale text se zobrazuje na obrazovce (místo zobrazení)):

xx...		
Místo zobrazení		
	xxxxxx... Místo psaní	

- 3) Při psaní by bylo možné **využít barev** – například zesílení znaků, jichž se v těsnopise Herout-Mikulík používá pro indikaci samohlásky **a**, a podtržení, používané pro označení vlastních jmen začínajících velkým písmenem, by mohlo být nahrazeno barvou nebo by se barva mohla použít pro jinou funkci. V následujícím příkladu, věť „*V Praze je sídlo vlády a parlamentu.*“, která by se klasicky v českém těsnopise psala takto:

Podtržení slova přitom znamená, že se jedná o vlastní jméno, zesílení čáry znamená, že se jedná o písmeno nebo shluk písmen, po kterém následuje **a**, tj. např. **pa** nebo **pra**. Při použití barev uvádím jako označení vlastního jména změnu barvy na zelenou, písmeno nebo shluk písmen, po které následuje **a**, má barvu červenou. K tomu by bylo nutné použít program, jenž by sílu přítlaku na podložku transponoval (kromě případného zesílení čáry) do změny barvy. Použití barev by podle mého názoru zvýšilo čitelnost stenogramu.

Handwritten text in red and blue ink, possibly a signature or initials.

V obyčejném písmu by to vypadalo nějak takhle:
V Praze je sídlo vlády a parlamentu.

Samozřejmě by bylo možné vytvářet elektronické stenografické slovníky, tj. např. **slovníky stenografických zkratk ve formě databáze**.¹

Příkladem takového slovníku může být volně přístupný slovník Richarda Liu pro Greggův těsnopis na stránce <https://greggdict.rliu.dev/>.

Vyhledal jsem v něm slovo „mother“ (matka)

Takový slovník by mohl **zohledňovat i historický vývoj** – např. tvary ve starších formách těsnopisu. To by mohlo být užitečné zvláště při identifikaci zkratk v historických textech. Tj. bylo by možné do slovníku zařadit nejen zkratky ze *Slovníku těsnopisných zkratk*, Jan Petrůček et al., SPN Praha 1974, ale třeba zkratky z díla Kamínek, Miroslav, *Slovník těsnopisných obchodních zkratk a sprěžek*. Sestavil Miroslav Kamínek, autografoval Vlad. Šmolík, III. vydání, Praha: Státní ústav obchodního školství, 1945, [přetisk 1947].

Slovník by současně **mohl obsahovat zkratku používanou v klávesovém těsnopisu**, například

Nezkrácené slovo	Zkratka v grafickém těsnopisu	Zkratka v klávesovém těsnopisu
člověk		člk

Samozřejmě by bylo možné sestavit **databázi těsnopisných textů**, počínaje nejstaršími publikacemi (nejstarší těsnopisná publikace, kterou jsem našel v Národní knihovně je z roku 1850), jako je např. *Herout, Alois. Těsnopisná čítanka československá podle soustavy Heroutovy-Mikulíkovy*. V Praze: nákladem autorů soustavy, 1923. 106 stran.

- 4) Další možností je převod **těsnopisného záznamu na záznam normálním písmem**. Například zmíněné

Handwritten symbol, possibly a shorthand character.

by se převedlo na „člověk“. Toto byl například mohlo být využito při tlumočnické notaci, kdy si tlumočník z přirozeného jazyka do přirozeného jazyka (například z angličtiny do češtiny) dělá poznámky těsnopisem, a ty se rozbalují do nezkrácené podoby. Je samozřejmě otázka, zda k tlumočnické notaci nejsou vhodnější pouhé značky, nikoliv slova nebo souloví v nezkráceném způsobu psaní, byť i vzniklá rozbalením těsnopisného záznamu. Těsnopis však, obecně řečeno, není jako pomůcka při tlumočení z různých důvodů vhodný. Stávající těsnopis (např. český Heroutův-Mikulíkův) kromě toho vyžaduje „úhledné“, tj. ne příliš deformované provedení zápisu a jednoznačné umístění znaků (píše se de facto ve třech úrovních), což tlumočník soustředící se na zvukovou podobu a sledující třeba i ústa mluvčího, nemusí zvládnout. Nadto se těsnopis sice snadno píše, ale obtížně čte.

Použití tabletu pro tlumočnickou notaci je však již běžné, viz např. práci *Tablet interpreting: Consecutive interpreting 2.0*, jejímž autorem je Joshua Goldsmith, viz www.academia.edu/40502157/Tablet_interpreting_Consecutive_interpreting_2_0. Výhody této technologie uvádí článek *Consecutive interpretation: 7 good reasons to take your notes on a tablet*, viz www.transl8.ro/en/consecutive-interpretation-7-good-reasons-to-take-your-notes-on-a-tablet/.

- 5) Neznám žádné české práce, jež by se této problematice věnovaly, ale existují anglické práce zkoumající **převod těsnopisného záznamu do nezkráceného textu**. Jde o záznam textů v Pittmanově a Greggově těsnopisu. Nacházíme je na internetu např. pod heslem „shorthand recognition“, viz například pro Greggův těsnopis: <https://citeseerx.ist.psu.edu/document?repid=rep1&type=pdf&doi=94a46afa25a456bf11862347225a55c74d52b517> a pro Pittmanův těsnopis: <https://ieeexplore.ieee.org/document/1488888>. Hezkým příkladem této možnosti rozpoznání stenografického záznamu je doktorská práce Raphaely Heilové. Vyvinula počítačové modely pro rozpoznání těsnopisných záznamů Astrid Lindgrenové², tedy autorky píšící švédsky. Viz www.ub.uio.no/english/libraries/dsc/berut/events/seminars/2024-09-23-key-note.html.

Programy pro převod těsnopisného záznamu na záznam normální písmem by se daly použít k rozpoznání existujících těsnopisem psaných textů. Jedním z takových souborů těsnopisných textů je například přes 40 tisíc stránek stenografických textů a poznámek filosofa Edmunda Husserla, viz https://cs.wikipedia.org/wiki/Edmund_Husserl.

¹ Ostatně existují i elektronické, na internetu vystavené slovníky tlumočnických značek, viz například Symbolovník Jana Sládka (viz <https://www.symbolovník.cz/cs>)

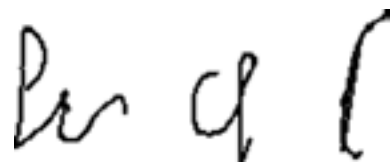
² Těsnopis používal při tvorbě svých textů i spisovatel, jehož básně Lindgrenová milovala, totiž básník a prozaik Erich Kästner. Těsnopisem psal svůj válečný deník Schreibe das auf, Kisch i pražský spisovatel a novinář Egon Ervin Kisch.

- 6) Dalším nástrojem, jenž by mohl při rozpoznávání grafického těsnopisu pomoci, by jistě byla **umělá inteligence³, respektive stenografické paměťové databáze skupinové nebo individuální** (např. paměť se záznamy jednoho nebo více stenografů nebo naopak jednoho nebo více jedinců, jejichž ústní projevy byly stenografovány).
- 7) Dobrou pomůckou při výuce těsnopisu a možná k tvorbě těsnopisných textů a databází by byl **převod běžného textu na těsnopisný záznam**, v angličtině je takovým programem např. převod do Pittmanova těsnopisu. Viz <https://steno.tu-clausthal.de/Pitman.php>. Níže uveden převod věty „How are you?“

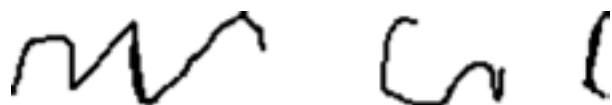

- 8) Další možností by bylo **editovat počítačový text, psaný nezkráceně, grafickým těsnopisem**, nebo systémem značek podobných těsnopisu, který by se následně rozbaloval. Nutné by bylo vytvořit soubor rukou psaných příkazů pro korektorské úkony jako „vymazat“, „přemístit text“, „vložit text“, „doplnit diakritické znaménko“ atd. atd. Samozřejmě je otázka, jestli by to technicky bylo možné, ale pokud ano, bylo by to patrně rychlejší než k editaci používat klávesnici.
- 9) další vylepšení, jenž mne napadá, je „**dvouruční těsnopis kombinující grafický těsnopis a těsnopis klávesový**“. Grafický těsnopis se píše jednou rukou, zatímco klávesový těsnopis, ať už psaný na klasické klávesnici písmeno po písmeni, nebo na akordové klávesnici, kdy se může tisknout současně více kláves, se píše oběma rukama. Při záznamu textu grafickým těsnopisem tedy jedna ruka, na rozdíl od psaní na klávesnici oběma rukama, „zahálí“. Patrně by bylo možné vytvořit **těsnopisnou soustavu, která by kombinovala grafický ruční těsnopis psaný jednou rukou a psaní na klávesnici ať už akordové či nikoliv, používanou druhou rukou, kdyby byl záznam vytvářen kombinovaným záznamem grafického záznamu a záznamu prováděného pomocí kláves**. Přirovnávali se klávesový těsnopis k „hraní na klavír“, tento těsnopis by bylo možno přirovnat k „hraní na housle“.

Příklad možného řešení: jednotlivým klávesám a jejich kombinaci by mohly být přiřazeny těsnopisné prostředky jako zesílení znaku/těsnopisného stringu, velikost znaku/těsnopisného stringu, například označení souhláskové skupiny typu **xl, xn, xr**, viz např. (klobouk, pěkný, Praha),

přičemž ruka píšící grafické znaky by psala jen string bez jedné jeho složky, v těchto konkrétních případech bez složky **l, n, r**, tj. „klobouk, pěký, paha),

přičemž by se současně s psaním znaku/těsnopisného stringu stiskla příslušná klávesa/kombinace kláves dodávajících druhou složku stringu, tedy v tomto případě hodnotu **l, n** a **r**.

- 10) Podobně by bylo možné **kombinovat grafický těsnopis s rozpoznáváním řeči**.

Závěr:

grafický těsnopis se patrně užívat nepřestane, je však třeba věnovat úsilí jeho modernizaci, především prostřednictvím počítačových aplikací.

Použitá literatura (kromě odkazů uvedených v textu: <https://www.zav.cz/bulletin/tesnopis-zbytecny-prezitek-tajne-pismo-nevyuzity-nastroj/> <https://www.beey.io/wp-content/uploads/2024/05/white-paper-statni-sprava.pdf>

³ Dotázal jsem se umělé inteligence, jako jsou možnosti využití umělé inteligence při zpracování záznamů v grafickém těsnopisu – Odpověď – bohužel neověřenou – uvádím jako přílohu k článku.

Jaké jsou možnosti využití umělé inteligence při zpracování záznamů v grafickém těsnopisu směrem k automatizaci a digitalizaci přepisu těsnopisných záznamů?

Úvod

V současné době zažíváme zásadní proměnu způsobu, jakým jsou informace zaznamenávány, ukládány a zpracovávány. Umělá inteligence (AI) se stává neododdělitelnou součástí mnoha oblastí lidské činnosti, včetně zpracování textu a řeči. V kontextu grafického těsnopisu, tedy systému rychlého zápisu pomocí speciálních značek, se nabízí otázka, jak lze AI využít pro efektivní analýzu, rozpoznání a převod těsnopisných záznamů do běžného, čitelnějšího textu. Tento text se věnuje možnostem, přínosům i výzvám spojeným s aplikací umělé inteligence při automatizaci zpracování záznamů v grafickém těsnopisu.

Charakteristika grafického těsnopisu

Grafický těsnopis je speciální metoda rychlého psaní, která využívá zjednodušených znaků a symbolů k zaznamenávání mluveného slova téměř v reálném čase. V minulosti byl nepostradatelný v profesích, kde bylo nutné zachytit rozsáhlý obsah v krátkém čase – například při soudních jednáních, parlamentních schůzích či novinářských rozhovorech. Ačkoli s nástupem digitálních záznamových technologií jeho význam částečně ustoupil, těsnopis stále nachází uplatnění tam, kde je potřeba rychlého, diskrétního a spolehlivého záznamu.

Zásadní nevýhodou grafického těsnopisu je však jeho obtížná čitelnost pro nezavěšené a náročnost následného přepisu do běžného textu. Tradičně byl tento úkol ponechán na specializovaných přepisovatelích, což je časově i finančně náročné. Právě zde se otevírá prostor pro využití moderních technologií a zejména umělé inteligence.

Možnosti nasazení umělé inteligence

Umělá inteligence má potenciál zásadně zjednodušit a zefektivnit převod těsnopisných záznamů do běžného textu. Klíčové oblasti, kde může AI zasáhnout, zahrnují:

- **Automatické rozpoznávání a dekodování těsnopisných znaků:** pomocí technologií strojového učení a počítačového vidění lze analyzovat digitalizované skeny těsnopisných poznámek, identifikovat jednotlivé znaky a automaticky je překládat do odpovídajících slov nebo vět.

- **Optické rozpoznávání písma (OCR) pro těsnopis:** speciálně vyvinuté OCR algoritmy, trénované na těsnopisných zápisech, mohou převádět ručně psané zápisy do digitální podoby a rozpoznávat specifickou těsnopisnou symboliku, která se výrazně liší od běžného písma.
- **Strojový překlad a adaptivní algoritmy:** AI se může postupně „učit“ různé varianty těsnopisu (například český, anglický, německý) a přizpůsobovat se individuálním stylům zapisujících. S využitím neuronových sítí lze navíc zohlednit kontext celých vět, což zvýší přesnost přepisu.
- **Automatická korekce chyb a validace obsahu:** AI je schopna detekovat nepravděpodobné kombinace znaků či slov, navrhnout opravy a tím snižovat chybovost při automatizovaném přepisu.
- **Integrace s hlasovým rozpoznáváním:** při současném nahrávání zvuku a psaní těsnopisem lze záznamy porovnávat a vzájemně si je potvrzovat, čímž se zvýší celková spolehlivost a úplnost přepisu.

Výhody využití AI v těsnopisu

Zavedení AI při zpracování těsnopisných záznamů přináší celou řadu výhod:

- **Zrychlení celého procesu:** automatické převody jsou řádově rychlejší než ruční přepis, což je zásadní zejména při práci s rozsáhlými archivy.
- **Zpřístupnění historických dat:** možnost rychle a efektivně převádět staré těsnopisné poznámky do digitální podoby umožňuje uchovat a analyzovat cenné informace, které by jinak zůstaly skryty či nerozluštěny.
- **Snížení nákladů:** odpadá nutnost zaměstnávat specializované přepisovatele, což přináší dlouhodobé finanční úspory.
- **Minimalizace lidských chyb:** AI je schopna udržovat konzistentní kvalitu a díky strojovému učení se její přesnost postupně zvyšuje.
- **Možnost analýzy a datového zpracování:** digitalizované zápisy lze snadno analyzovat, indexovat či vyhledávat, což je přínosné například pro vědecký výzkum nebo žurnalistiku.

Výzvy a omezení

Přestože jsou možnosti AI v této oblasti značné, existují i významné výzvy:

- **Rozmanitost těsnopisných systémů:** každý jazyk má specifický těsnopis a navíc individuální styl každého zapisujícího představuje pro AI komplikaci. Systémy je třeba trénovat na široké škále vzorů a rukopisů.

- **Kvalita vstupních dat:** rozmazané, poškozené či nedostatečně kontrastní zápisy znamenají problém pro optické rozpoznávání i následné dekódování.
- **Nedostatek rozsáhlých trénovacích dat:** pro některé těsnopisné systémy nemusí být k dispozici dostatek digitalizovaných záznamů, což ztěžuje vytváření přesných modelů strojového učení.
- **Interpretace zkratk a symbolů:** Těsnopis často využívá zkratky, které jsou srozumitelné pouze v konkrétním kontextu. Správná interpretace vyžaduje komplexní jazykovou i kontextovou analýzu.
- **Zabezpečení a etické aspekty:** digitalizace historických či citlivých záznamů vyžaduje pečlivé zajištění ochrany dat a dodržování etických standardů při jejich zpracování a ukládání.

Současný stav a trendy

V posledních letech dochází k výraznému pokroku v oblasti strojového rozpoznávání písma i ručně psaného textu. Přestože běžné OCR systémy dosahují velmi dobrých výsledků u tiskového písma, **těsnopis představuje větší výzvu kvůli své specifitě**. Výzkumné týmy po celém světě však již experimentují s trénováním neuronových sítí na těsnopisných datech, a to jak v akademické, tak komerční sféře.

Na některých univerzitách vznikají i **crowdsourcované databáze těsnopisných zápisů**, kde mohou lidé pomáhat s anotacemi a zlepšováním algoritmů. Komerční firmy, zabývající se digitalizací archivů, vyvíjejí vlastní nástroje pro rozpoznávání těsnopisných záznamů a některé knihovny již začínají převádět své fondy pomocí AI.

Budoucí možnosti a směr vývoje

Do budoucna lze očekávat další zlepšování přesnosti a univerzálnosti AI systémů určených pro těsnopis. S rozšiřováním digitalizovaných archivů i nárůstem výpočetní síly bude možné trénovat specializované modely nejen pro různé jazyky, ale i pro historické nebo osobní varianty těsnopisu. Propojení rozpoznávání těsnopisu s dalšími AI nástroji, například pro analýzu obsahu, automatický překlad nebo sumarizaci, umožní vytvářet komplexní nástroje pro práci s textem.

Zajímavou možností je také využití tzv. **transfer learningu** – tedy přenosu již naučených vzorců z příbuzných oblastí, například z rozpoznávání běžného rukopisu, na těsnopis. Výsledkem může být nejen rychlejší a přesnější přepis, ale také nové možnosti výzkumu a správy informací.

Závěr

Využití umělé inteligence při zpracování záznamů v grafickém těsnopisu představuje inovativní směr, který má potenciál výrazně usnadnit práci s těsnopisnými záznamy a zpřístupnit cenné informace širší veřejnosti. Přestože je před vědci i vývojáři řada výzev, lze očekávat, že se AI brzy stane klíčovým nástrojem v této oblasti, a to nejen pro archiváře a historiky, ale i pro moderní žurnalistiku, vědeckou práci či rychlé zpracování poznámek z jednání a konferencí.

PROM. FIL. RUBEN PELLAR, PH.D.
soudní tlumočník a soudní překladatel
jazyků nizozemského a romského

Milí přátelé hor a toulání přírodou,

přestože Jeseníky nejsou mým domovem, strávil jsem objevování těchto hor mnoho kouzelných chvil za všech ročních období. Proto vám nyní mohu s čistým svědomím předložit jesenícký „výběr z hroznů“ – tedy 28 výletů, které podle mě nejlépe reprezentují pestrost přírody a krajiny širších Jeseníků od Králického Sněžníku a Rychlebských hor až po oblast Zlatohorska a Nízkého Jeseníku. Věřím, že tento bedekr vám bude spolehlivým partnerem na vašich jeseníckých toulkách.

Přeji vám pohodové putování!

Jan Hocek

Jan Hocek

JESENÍKY

Zkušený cestovatel Jan Hocek vás tentokrát zve do druhých nejvyšších hor Česka. Jeho praktický průvodce předkládá paletu těch nejhezčích tras, jež ideálně reprezentují pestrost přírody a krajiny širších Jeseníků. Obsahuje detailní popis téměř tří desítek jednodenních výletů různé obtížnosti a také jeden vícedenní přechod. Kromě kilometráže, popisu trasy a zajímavých míst najdete v každé kapitole užitečné informace týkající se logistiky, vhodnosti pro kočárky a malé děti nebo možností občerstvení. Jednotlivé výlety doplňují i nádherné fotografie, mapa, výškový profil a tip autora.

Flexivazba, 136 stran, 12,5 x 20 cm

299,-

Jan Hocek
CENTRÁLNÍ STEZKA
Napříč Českem
od západu k východu
264 stran

449,-

Jan Hocek
STEZKA SLEZSKEM
Nejmenší historickou zemí
Česka
144 stran

499,-

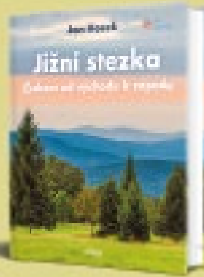
Jan Hocek
ČESKOMORAVSKÁ STEZKA
Po historické hranici
Čech a Moravy
136 stran

499,-

Jan Hocek
100 NEJHEZČÍCH VÝLETŮ PO ČESKU A SLOVENSKU
Pěšky, na kole, lodí
a na lyžích 224 stran

499,-

Jan Hocek
JIŽNÍ STEZKA
Českem
od východu
k západu
248 stran

499,-

Jan Hocek
ČESKEM OD SEVERU K JIHU
Stezka středozemím
184 stran

499,-

Pozvánka na jarní jeronýmský výlet na zámek Berchtold

Milé kolegyně a milí kolegové,

i letos jsme pro Vás připravili tradiční jarní jeronýmský výlet. Tentokrát se uskuteční v **neděli 19. dubna** a společně navštívíme **zámek Berchtold** nedaleko Říčan.

Poprvé je zmiňován jako zemanské sídlo už v roce 1388 a zanikl za husitských válek. V roce 1877 zde byl vybudován nový zámek, později několikrát přestavovaný. Poslední rekonstrukci provedli noví majitelé, rodina Růžičkova, v roce 2005. Památka je obklopena parkem, v němž se nacházejí miniatury českých hradů, v zámku je restaurace a hotel.

Na výlet vyrazíme z **hlavního nádraží** vlakem na Benešov, který odjíždí v **9.21** a dále staví ve stanicích Praha-Vršovice v 9:26, Praha-Eden 9.29, Praha-Zahradní Město 9.32, Praha-Hostivař 9.36, Praha-Horní Měcholupy 9.39, Praha-Uhřetěves

9.42 a Praha-Kolovraty 9.45. Pojedeme **do Strančic**, majitelé lítačky si koupí jízdenku až z Kolovrat. Ve Strančicích vystoupíme v 9.56, přestoupíme na autobus č. 461 v 10.06 a ten nás doveze do stanice **Kunice, Vidovice, zámek** (10.13).

Prohlídku zámku máme rezervovanou na 10.30 a naším průvodcem bude sám majitel pan Růžička. Vstupné činí

140 Kč. Po asi hodinové prohlídce budeme mít rezervovaná místa v restauraci.

Až se posilíme obědem, vydáme se na pěší výlet. Kdo by se chtěl hned vrátit do Prahy, má možnost jet autobusem 461 ve 13.11 do Strančic a pokračovat ve 13.32 vlakem do Prahy, na hlavním nádraží bude ve 14.05.

Výlet plánujeme do Mirošovic (6,5 km), případně až do Senohrab (+ 2,8 km). Záleží na počasí, a hlavně na tom, jak se dohodneme. Vlaky

do Prahy jezdí každou půlhodinu.

Pokud Vás náš výlet zaujal, přidejte se k nám. Prosím, abyste se mi nahlásili na adrese alena.sourkova@tiscali.cz. Zejména potřebuju vědět, kolik je třeba rezervovat **míst v restauraci**.

Bude-li to třeba, bude pozvánka ještě upravena nebo upřesněna.

ALENA ŠOURKOVÁ

Prohlídka Novoměstské radnice a závěrečná

Stalo se už tradicí, že mezi Vánoce a Novým rokem pořádáme večírek zvaný „závěrečná“. Předloni jsme tuto tradici rozšířili – před večírkem jsme ještě uspořádali prohlídku Fantovy budovy hlavního nádraží. Na závěr roku 2025 jsme v takto rozšířené tradici pokračovali a pozvali jsme členy na komentovanou prohlídku Novoměstské radnice.

Vstoupili jsme do ní přes Mázhaus, gotickou síň s klenbou, a usadili se v Konšelském

salonku, kde nás na úvod paní průvodkyně seznámila s historií stavby. Radnice byla postavena současně s Novým Městem pražským, což není úplně samozřejmé – Staroměstská radnice je o sto let mladší než Staré Město. Stavba probíhala mezi lety 1348, kdy byl položen základní kámen za přítomnosti Karla IV., a 1378. Radnice sloužila svému účelu do roku 1784 a poté, co Josef II. sloučil čtyři pražská města v jedno, zde sídlil Vrchní soud, proto zde byla zřízena šatlava. Vrchní soud zde fungoval až do roku 1918. Potom se sem nastěhovaly různé státní podniky, což si vyžádalo četné a nepříliš šetrné úpravy. Od roku 1964 je Novoměstská radnice národní kulturní památkou. Dvacetiletá rozsáhlá rekonstrukce byla ukončena v roce 1995.

Naše skupina se z Konšelského salonku přesunula do Velkého sálu, pozoruhodného díky původním malbám na

stěnách a zejména tím, že zde 30. července 1419 proběhla 1. pražská defenestrace. Tehdy radikální husité pod vedením Jana Želivského svrhli z oken devět protihusitských konšelů a tento akt je považován za začátek husitských válek. My jsme shlédli z oken na Karlovo náměstí a raději pokračovali do sousední kaple. Ta sloužila nejprve konšelům a v době fungování Vrchního soudu odsouzencům na smrt.

Na závěr jsme vystoupali na 70 m

vysokou věž sloužící jako požární hláska. Ve dne v noci zde dva věžníci bedlivě sledovali, zda v Praze nebo v jejím okolí nehoří. Pokud ano, vyvěsili na příslušnou světovou stranu prapor (v noci lucernu) a zvonili na poplach. Zvoník zde měl být se čtyřmi malými pokojíky, a dokonce i záchod. Z ochozu věže se nám naskytl nádherný pohled nejen na historickou Prahu, ale mnohem dál, až na sídliště na obzoru. Těch 221 schodů, které jsme museli na věž vystoupat, rozhodně stálo za to. Stejně jako návštěva této, poněkud opomíjené památky.

Po prohlídce Novoměstské radnice jsme se přesunuli do kanceláře JTP, kde jsme se občerstvili z přinesených zásob, a hlavně se pobavili s kolegy a kolegyněmi. Společně jsme si připili na nový rok.

ALENA ŠOURKOVÁ

Méně je více – výstava koláží Eszter Honti

V prosinci loňského roku se v nuselské knihovně Jerzerka konala výstava děl naší milé kolegyně Eszter Honti, členky JTP i ASKOTu. O její kouzelné tvorbě jsme až do okamžiku vernisáže neměli tušení a ten objev nás velice potěšil. V pozvánce se píše, že Eszter tvoří příležitostně, její koláže jsou stále více minimalistické a představují pro ni způsob sebevyjádření i silný autoterapeutický nástroj. O nápaditou instalaci se zasloužil další kolega, Lukáš Benda, jenž se ujal i občerstvení, nedílné to součásti vernisáže. Oběma děkujeme za krásný zážitek a těšíme se na další výstavu někdy v budoucnu.

Městská knihovna v Praze

Pobočka Jezerka, Nuselská 603/94, Praha 4

VÝSTAVA KOLÁŽÍ
ESZTER HONTI: MĚNĚ JE VÍCE

Eszter Honti je tlumočnice a překladatelka z maďarštiny pocházející z Budapešti. Žije převážně v Praze-Michli, nedaleko knihovny Jezerka. Tvoří příležitostně, její koláže jsou stále více minimalistické a představují pro ni způsob sebevyjádření i silný autoterapeutický nástroj.

3. 12. 2025 - 30. 12. 2025

Výstava bude zahájena vernisáží dne 3. 12. 2025 v 18.30

Zdarma

www.mkp.cz

Dále vyšlo (nebo vyjde)...

Albik Słownik języka francuskiego: interaktywna mówiąca książka (Albik PL) / Libor Drobný, Natalia Gamrat. 1. vyd. Praha: ALBI Česká republika, 2025. ISBN 978-80-7688-311-6: Kč 449,00.

Atlas nářečí českého jazyka. Lokál plurálu substantiv / Martina Ireinová a kol. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2025. ISBN 978-80-244-6725-2.

Bibliografie české onomastiky 2015–2016 1. vyd. Praha: Akademie věd České republiky. Ústav pro jazyk český, 2025. ISBN 978-80-88211-11-2.

Dialektologie a geolingvistika v současné střední Evropě. IV. 1. vyd. Slezská univerzita v Opavě, Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Ústav bohemistiky a knihovnictví, 2025. ISBN 978-80-7510-597-4: Kč 190,00.

Jiří Levý: průkopník moderního myšlení o překladu / Jelizaveta Getta. 1. vyd. Praha: Karolinum – nakladatelství Univerzity Karlovy, 2025. ISBN 978-80-246-6153-7: Kč 320,00.

Od textu k překladu XIX. 1 / Alena Ďuricová, Eva Molnářová (editorky). 1. vyd. Praha: JTP – Jednota tlumočnicků a překladatelů, 2025. ISBN 978-80-7374-140-2 (CD-ROM): Kč 100,00.

Od textu k překladu XIX. 2, Linguistic Landscape / Alena Ďuricová, Eva Molnářová (editorky). 1. vyd. Praha: JTP – Jednota tlumočnicků a překladatelů, 2025. ISBN 978-80-7374-141-9 (CD-ROM): Kč 100,00.

Kapesní atlášek ptáků / Kristýna Janečková. 1. vyd. Ostrava: Kristýna Janečková – Průzkumníckovo, 2026. ISBN 978-80-11-08217-8.

Stromy České republiky. 2. díl / Petr Horáček. 1. vyd. Horoměřice: Powerprint pod značkou Bookla, 2026. ISBN 978-80-7705-043-2.

Stromy České republiky. Scany listů: (příloha pro díl 2) / Petr Horáček. 1. vyd. Horoměřice: Powerprint pod značkou Bookla, 2026. ISBN 978-80-7705-044-9.

Academia, Praha, 2025, 2026

Karpatské lesostepní louky / Jan Roleček a kolektiv. 1. vyd. ISBN 978-80-200-3677-3.

Kronika komunistického teroru: Československo v letech 1948 až 1953 / Jiří Padevět. 1. vyd. ISBN 978-80-200-3714-5.

Slovník termínů slovesného folkloru. Česko / Jaroslav Otčenášek. 1. vyd. ISBN 978-80-200-3696-4.

Rostliny naší přírody. Štětcem Anny Skoumalové a perem Lubomíra Hroudy 1. vyd. ISBN 978-80-200-3585-1.

ToP

(tlumočení-překlad)

Číslo 159 ročník XXXVII – 2026

jaro 2026

ToP (tlumočení-překlad)

Odborný bulletin Jednoty tlumočnicků
a překladatelů

ISSN 1210-4159 (tištěná verze,
1990–2014)

ISSN 2336-8888 (elektronická verze
od 2015, platí i pro elektronický archiv
starších ročníků)

JTP je členem Mezinárodní federace
překladatelů FIT – Fédération
internationale des traducteurs,
organizace třídy „A“ uznané UNESCO.

šéfredaktor Petr Kautský

redakční rada Prof. PhDr. Ivana
Čeňková, CSc., Amalaine Diabová,
Ing. Miroslav Herold, CSc., PhDr. Milan
Hrdlička, CSc., Mgr. Edita Jiráková
Ph.D., Mgr. Marie Příbylová,
PhDr. Andrej Rády, doc. PhDr. Tomáš
Svoboda, Ph.D., Mgr. Alena Šourková,
Mgr. Andreas Weber

grafická úprava Šimon Sedláček

redakce

JTP – ToP, Senovážné nám. 23,
110 00 Praha 1

Telefon: 224 142 312

E-mail: jtp@jtpunion.org

www.jtpunion.org

Facebook: [jtp@jtpunion.org](https://www.facebook.com/jtp@jtpunion.org)

Ke stažení zdarma na stránkách JTP:
www.jtpunion.org

Registrace MK ČR 6198 TS: 7B B1.

Čtvrtletník. Vychází jen ve formátu PDF.

Uzávěrka tohoto čísla 20. 11. 2025.

Vydala © Jednota tlumočnicků
a překladatelů, IČ CZ002505676.

Za obsah článků odpovídají autoři. Texty
neprošly jazykovou úpravou. Příspěvky
nemusejí vyjadřovat stanovisko redakce.
Příspěvky se nehonorují. Příspěvky
zde otištěné nesmí být reprodukovány
v žádné formě, ani elektronickým či
mechanickým způsobem, včetně systémů
pro ukládání a vyhledávání informací,
bez souhlasu držitelů copyrightu.
Citace z textů možno přetisknout pouze
s uvedením zdroje.

smos **k**

CENTRUM

Senovážné nám. 23 a 22
mobil: +420 777 711 691

tradice

centrum Prahy, kvalitní zázemí
kanceláře, sály, široká škála služeb
lékařské služby

již od roku 1878